

PORÓWNIANIA 7, 2010

CZASOPISMO POŚWIĘCONE
ZAGADNIENIOM KOMPARYTYSTYKI LITERACKIEJ
ORAZ STUDIOM INTERDYSCYPLINARNYM

comparis@amu.edu.pl

KOMPARYTYSTYKA I PISANIE HISTORII I

SPIS TREŚCI

O PISANIU HISTORII

Hayden W h i t e, <i>Polityka interpretacji historycznej</i> (Przeł. E. Kledzik)	7
Pavel J a n o u š e k, <i>Jak pisać dzieje Europy Środkowej i Wschodniej? Odpowiedź na pytanie ankietowe.</i> (Przeł. L. Vítová)	33
Michał K i e r z k o w s k i, <i>Jakiej historii potrzebuje Europa Środkowo-Wschodnia? Szanse historii mówionej</i>	43
Paweł W o l s k i, <i>Ideologia jako literatura. Polska literatura w europejskim podręczniku (na przykładzie Literatury Europy. Historia literatury europejskiej)</i>	57

LOKALNOŚĆ I UNIWERSALNOŚĆ W HISTORII LITERATURY

Zofia T a r a j ł o - L i p o w s k a, <i>Nieodparta pokusa syntezy literatury czeskiej czy „neodepřený pokus o syntézu české literatury”?</i>	71
Lenka V í t o v á, <i>Historia literatury a współczesne literaturoznawstwo czeskie</i>	87
Petr P o s l e d n í, <i>Czesko-polski kontekst literacki (1970–1979)</i> (Przeł. M. Lemańczyk)	97
Magdalena D y r a s, <i>Nowe historie bałkańskich literatur. Odzyskiwanie utraconych przestrzeni tradycji</i> . .	113

HISTORIA W FILMIE

Dobrochna D a b e r t, <i>Czy warto pisać dzieje kina Europy Środkowo-Wschodniej?</i>	129
Dorota S k o t a r c z a k, <i>Wśród filmowych źródeł do historii Polski Ludowej</i>	141
Aleksandra M u g a, <i>Słodko-gorzkie reminiscencje „miękkiej dyktatury” Jánosa Kádára w kinie węgierskim</i>	151

GLOSZY DO HISTORII POSTKOLONIALNEJ

Tamara G u n d o r o v a, <i>Kicz – nowy metafizyczny język kultury. O czym mówi współczesny ukraiński kicz w dobie globalizacji?</i> (Przeł. A. Matusiak)	165
--	-----

Agnieszka Matusia k, <i>Ukraińska powieść produkcyjna jako produkt socrealistycznej kultury masowej. Perspektywa postmodernistyczna</i>	179
Piotr Daszkiewicz, <i>Komunizm w bibliograficznych bazach danych</i>	197

HISTORIA I HERMETYZM

Tomasz Sójka, <i>Pismo alchemiczne w działaniu – o traktatach Michała Sędziwoja</i>	205
---	-----

RECENZJE

Krystyna Kardyni-Pelikánová, <i>Rzecz o wyborach tożsamości w wielokulturowej Galicji</i> (Danuta Sosnowska, <i>Inna Galicja</i> . Warszawa 2008, ss. 316.)	219
Filip Karłow, <i>Między kulturą a polityką (Rossija i russkaja literatura v sovremennom duhovnom kont'ekste stran central'noj i jugo-vostočnoj Evropy</i> . Pod red. I.E. Adelgejm i J.P. Guseva. Moskwa 2009, ss. 287.)	225
Hanna Ciszek, <i>Kazantzakis modernista postmodernista</i> (Ρόντερικ Μιμήτων, <i>Ο Καζαντζάκης μοντερνιστής και μεταμοντέρνος</i> . Εκδόσεις Καστανιώτη Α.Ε., 2009, σ. 203 – Roderick Beaton, <i>O Kazantzakis modernistis kai metamodernos</i> . Ekdoseis Kastanioti A.E., Athina 2009, pp. 203.)	228

PRZEGLĄDY, OMÓWIENIA

Viktor A. Khoriev, <i>Pol'sa i poliaki glazami russkich literatorov: Imagologičeskije očerki</i> , Izd. Indrik, Moskva 2005, ss. 232 (Ryszard Kupidura); Aleksandra Pająk, <i>Jaroslav Durych a spór o sens českých dějív</i> . Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2006, ss. 206 (Bartosz Kozdęba); Marcin Filipowicz, <i>Urodzić naród. Z problematyki czeskiej i słowackiej literatury kobiecej II połowy XIX wieku</i> . Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2008, ss. 276 (Ilona Gołaszewska); <i>Tożsamość a język w perspektywie slawistycznej</i> . Red. S. Gajda. Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2008, ss. 410. (Wojciech Hofmański); <i>Hodnota zmeny – zmena hodnoty. Demarkačný rok 1989</i> . Red. Z. Profantová. Bratislava 2009, ss. 408 (Michał Kierzkowski); Peter Liba, <i>Prieniky do literatúry a kultúry. Kulturologická spoločnosť v Nitre</i> . Univerzita Konštantína Filozofa, Nitra 2009, ss. 304 (Anna Zelenková, przeł. Lenka Vítová); Galyna Korbyč, <i>Zachid, Pol'sča, Rosija v literaturno-krytyčnomu dyskursi rann'ogo ukrajins'skogo modernizmu: Vybrani aspekty recepciji</i> , Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2010, ss. 334 (Ryszard Kupidura)	235
Autorzy „Porównań” 7, 2010 (w porządku alfabetycznym)	257
Książki nadesłane	261

COMPARISONS 7, 2010

A JOURNAL ON COMPARATIVE LITERATURE
AND INTERDISCIPLINARY STUDIES

comparis@amu.edu.pl

COMPARATIVE STUDIES AND WRITING HISTORY I

CONTENTS

ON WRITING HISTORY

Hayden White, <i>The politics of historical interpretation</i> (Transl. by E. Kledzik)	7
Pavel Janoušek, <i>How to write the history of Central and Eastern Europe?</i> (Transl. by L. Vítová)	33
Michał Kierzkowski, <i>What history does Central and Eastern Europe need? Chances for oral history</i>	43
Paweł Wołski, <i>Ideology as literature. Polish literature in a European handbook (on the example of Literatures of Europe. History of European literature)</i>	57

LOCALNESS AND UNIVERSALITY IN HISTORY OF LITERATURE

Zofia Tarajło-Lipowska, <i>An irresistible temptation to synthesise Czech literature</i>	71
Lenka Vítová, <i>The history of literature vs. contemporary Czech literary studies</i>	87
Petr Poslední, <i>Czech and Polish literary context (1970–1979)</i> (Transl. by M. Lemańczyk)	97
Magdalena Dyras, <i>New literary histories of Balkan literatures. Regaining the lost tradition</i>	113

HISTORY IN FILM

Dobrochna Dabert, <i>Is it worth to write the history of Central and Eastern European cinema?</i>	129
Dorota Skotarczak, <i>Among sources of film to the history of Socialist Poland</i>	141
Aleksandra Muga, <i>Bitter-sweet reminiscences of János Kádár's "soft dictatorship" in the Hungarian cinema</i>	151

VOICES FOR POSTCOLONIAL HISTORY

Tamara Gundorova, <i>Kitsch – the new language of metaculture. What does modern ukrainian kitsch signify in the era of globalization?</i> (Transl. by A. Matusiak)	165
--	-----

Agnieszka Matusiak, <i>Ukrainian production novel as a product of socialist realist popular culture. Postmodern perspective</i>	179
Piotr Daszkiewicz, <i>Communism in bibliographic scientific databases</i>	197

HISTORY AND HERMETISM

Tomasz Sójka, <i>Operation of alchemical writing – about Michael Sendivogius' treaties</i>	205
--	-----

REVIEWS

Krystyna Kardyni-Pelikánová, <i>On identity in multicultural Galicia</i> (Danuta Sosnowska, <i>Inna Galicia</i> . Warszawa 2008, ss. 316)	219
Filip Karłow, <i>Between culture and politics</i> (<i>Rossija i russkaja literatura v sovremennom duhovnom kont'ekste stran central'noj i jugo-vostočnoj Evropy</i> . Pod red. I.E. Adelgejm i J.P. Guseva. Moskwa 2009, ss. 287)	225
Hanna Ciszek, <i>Kazantzakis modernist and postmodernist</i> (Ρόντερικ Μπιήτον, <i>Ο Καζαντζάκης μοντερνιστής και μεταμοντέρνος</i> , Εκδόσεις Καστανιώτη Α.Ε., 2009, σ. 203 – Roderick Beaton, <i>O Kazantzakis modernistis kai metamodernos</i> , Ekdoseis Kastanioti A.E., Athina 2009, pp. 203.)	228

OVERVIEWS, DISCUSSIONS

Victor A. Khoriev, <i>Pol'sa i poliaki glazami russkich literatorov: Imagologičieskije očerki</i> , Izd. Indrik, Moskva 2005, ss. 232 (Ryszard Kupidura); Aleksandra Pająk, <i>Jaroslav Durych a spór o sens českých dějív</i> . Opole 2006, ss. 206 (Bartosz Kozdęba); Marcin Filipowicz, <i>Urodzić naród. Z problematyki czeskiej i słowackiej literatury kobiecej II połowy XIX wieku</i> . Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2008, ss. 276 (Ilona Gołaszewska); <i>Tożsamość a język w perspektywie slawistycznej</i> . Red. S. Gajda. Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2008, ss. 410. (Wojciech Hofmański); <i>Hodnota zmeny – zmena hodnoty. Demarkačný rok 1989</i> . Red. Z. Profantová. Bratislava 2009, ss. 408 (Michał Kierzkowski); Peter Liba, <i>Prieniky do literatúry a kultúry. Kulturologická spoločnosť v Nitre</i> . Univerzita Konštantína Filozofa, Nitra 2009, ss. 304 (Anna Zelenková, transl. L. Vitová); Galyna Korbyč, <i>Zachid, Pol'sča, Rosija v literaturno-krytyčnomu dyskursi rann'ogo ukrajins'skogo modernizmu: Vybrani aspekty recepciji</i> . Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2010, ss. 334 (Ryszard Kupidura)	235
Contributors to "Comparisons" 7, 2010 (in alphabetic order)	257
Received Books	261

СРАВНЕНИЕ 17, 2010

ЖУРНАЛ, ПОСВЯЩЁННЫЙ ПРОБЛЕМАМ ЛИТЕРАТУРНОЙ
КОМПАРАТИВИСТИКИ И МЕЖДИСЦИПЛИНАРНЫМ
ИССЛЕДОВАНИЯМ

comparis@amu.edu.pl

КОМПАРАТИВИСТИКА И НАПИСАНИЕ ИСТОРИИ I

СОДЕРЖАНИЕ

КАК ПИШЕТСЯ ИСТОРИЯ

Хейден Уайт, <i>Политика исторической интерпретации</i> . (Пер. Э. Кледзик)	7
Павел Яноушек, <i>Как писать историю Центральной и Восточной Европы? Ответ на вопрос анкеты</i> . (Пер. Л. Витова)	33
Михал Кежковски, <i>Какая история нужна Центрально-Восточной Европе? Шансы устной истории</i>	43
Павел Вольски, <i>Идеология вместо литературы. Польская литература в европейском учебнике (на примере: Литературы Европы. История европейской литературы)</i>	57

ЛОКАЛЬНОСТЬ И УНИВЕРСАЛЬНОСТЬ В ИСТОРИИ ЛИТЕРАТУРЫ

Зофья Тарайло-Липовска, <i>Непреодолимое искушение синтезировать чешскую литературу</i>	71
Ленка Витова, <i>История литературы и современное чешское литературоведение</i>	87
Петр Последни, <i>Чешско-польский литературный контекст (1970–1979)</i> . (Пер. М. Леманчик)	97
Магдалена Дырас, <i>Новые истории балканских литератур. Обретение утраченных пространств традиции</i>	113

ИСТОРИЯ В КИНО

Доброхна Даберт, <i>Стоит ли писать историю кино Центральной и Восточной Европы?</i>	129
Дорота Скотарчак, <i>Среди кинолент. К истории Польской Народной Республики</i>	141
Александра Муга, <i>Горько-сладкие реминисценции „мягкой диктатуры” Яноша Кадара в венгерском кино</i>	151

ВЗГЛЯД НА ПОСТКОЛОНИАЛЬНУЮ ИСТОРИЮ

Тамара Г у н д о р о в а, <i>Китч – новый метаязык культуры. Какую функцию несёт современный украинский китч в эпоху глобализации?</i> (Пер. А. Матусяк)	165
Агнешка М а т у с я к, <i>Украинский производственный роман как продукт соцреалистической массовой культуры. Постмодернистическая точка зрения</i>	179
Пётр Д а ш к е в и ч, <i>Коммунизм в библиографических базах данных</i>	197

ИСТОРИЯ И ГЕРМЕТИЗМ

Томаш С у й к а, <i>Алхимическое сочинение в действии – о трактатах Михала Сендзивоя</i>	205
--	-----

РЕЦЕНЗИИ

Кристина К а р д и н и - П е л и к а н о в а, <i>О поисках самобытности в мультикультурной Галиции</i> (Danuta Sosnowska, Inna Galicja. Warszawa 2008, 316 с.)	219
Филип К а р п о в, <i>Между культурой и политикой (Россия и русская литература в современном духовном контексте стран Центральной и Юго-Восточной Европы.</i> Ред. И.Е. Адельгейм, Ю.П. Гусев. Москва 2009, 287 с.)	225
Ханна Ц и ш е к, <i>Казантзакис модернист и постмодернист</i> (Ρόντερικ Μπήτον, <i>Ο Καζαντζάκης μοντερνιστής και μεταμοντέρνος.</i> Εκδόσεις Καστανιώτη Α.Ε., Αθήνα 2009, σ. 203 – Roderick Beaton, <i>Ο Kazantzakis modernistis kai metamodernos.</i> Ekdoseis Kastanioti A.E., Athina 2009, 203 с.)	228

ОБЗОРЫ, ДИСКУССИИ

В.А. Хорев, <i>Польша и поляки глазами русских литераторов: Имагологические очерки</i> , Индрик, Москва 2005, 232 с. (Пишард Кутидура); Aleksandra Pająk, <i>Jaroslav Durych a spór o sens českých dějinův.</i> Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2006, 206 с. (Бартош Коздемба); Marcin Filipowicz, <i>Urodzić naród. Z problematyki czeskiej i słowackiej literatury kobiecej II połowy XIX wieku.</i> Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2008, 276 с. (Илона Голашевская); <i>Tożsamość a język w perspektywie slawistycznej.</i> Ред. S. Gajda. Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2008, 410 с. (Войцех Хофманьский); <i>Hodnota zmeny – zmena hodnoty. Demarčakný rok 1989.</i> Red. Z. Profantová. Bratislava 2009, 408 с. (Михаил Кеиковский); Peter Liba, <i>Prieniky do literatúry a kultúary. Kulturologická spoločnosť v Nitre.</i> Univerzita Konštantína Filozofa, Nitra 2009, 304 с. (Анна Зеленкова, пер. Л. Витова); Галина Корбич, <i>Захід, Польща, Росія в літературно-критичному дискурсі раннього українського модернізму: вибрані аспекти реценції.</i> Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2010, 334 с. (Пишард Кутидура)	235
Авторы „Сравнений” 7, 2010 (в алфавитном порядке)	257
Присланные книги	261